Nr. 3 Aleksandrów-Kuj., dnia 15 kwietnia 1926 r. Rok 1

Tygodnik Urzędowy

powiatu nieszawskiego.

Abonament wynosi kwartalnie 1.50 zł, miesięcznie 0.50 zł. Z dostawą pocztową zł 1.69 kwart., 57 gr miesięcz Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę.

Ogłoszenia na 4 łamowej stronicy za milimetr 8 gr. Częstsze ogłoszenia wysoki rabat. Wszystkie biura reklam. przyjmują ogłosz. Cena egz. pojedyńcz. 10 gr.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczanie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Bilans w dniu 31 grudnia 1925 r.

Aktywa

		zł.	gr	zł	gr
1	Kasa Powiatowego Związku Komunalnego gotówką . .	„	„	10,329	41
2	Różni dłużnicy	„	„	34,961	76
3	Inwentarz nieruch., ruchomy i pozostałości materjałów .	„	„	368,166	11
4	Zaległe podatki i opłaty . .	„	„	119,113	81
		„	„	532,571	09

Pasywa

		zł	gr	zł	gr
1	Deficyt budżetu 1925 r. . .	„	„	3,947	53
2	Różni wierzyciele	„	„	45,173	08
3	Pożyczki długoterminowe ze Skarbu Państwa	„	„	28,759	59
4	Zaległe wydatki budżetowe .	„	„	110,455	75
5	Saldo majętności	„	„	334,235	14
		„	„	532,571	09

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU: Starosta Nieszawski: (—) RICCI.

Sekretarz Sejmiku: (—) Zdzisław Zydowo. Buchalter Wydziału Powiatowego: (—) St. Kuberacki.

Wykaz zaległych dochodów budżetu 1925 r.

L. p.	Pozycja budżetowa	Sumy poszczególne Zł	gr	Wyjaśnienia		
1	Zaległości z 1924 roku . . .	10.070	14	Koszta leczenia według wystawionych rachunków	Zł 7.671	64
				Opłaty za utrzymanie w Schronisku: Za Polkowskich z Magistr. m. Warszawy Zł 1,556,22. Za Wesołowskie z Magistr. m. Kalisza . . „ 842.28.	Zł 2.398	50
2	III. § 8 Opłaty za leczenie w szpitalach powiatowych	27.216	55	Według kontroli wystawionych rachunków.		
3	III. § 9 Opłaty za utrzymanie dzieci w Schronisku . . .	6.841	51	Według wykazu.		
4	III. § 10 Opłaty za utrzymanie starców w Przytułku . . .	90	70	„ „		
5	III. § 11 Opłaty za siarkowanie koni	12	—	Administracja majątku Wąsewo.		
6	V. § 17 Podatek od gruntów państwowych	1,048	10	Według wykazu.		
7	V. § 18 Opłaty od obrotu nieruchomościami	3,150	08	„ „		
8	V. § 19 Opłaty na budowę dróg (specjalne)	30,321	54	„ „		
9	VIII. § 23 Podatek inwestycyjny — 25 % od gruntów	39,721	19	Wpływ przeznaczony na dokończenie budowy szkoły w Piotrkowie-Kuj.		
10	VIII. § 24 Przychody nadzwyczajne	642	—	Zwrot od M. R. i D. P. wypłacone wynagrodzenie dla Ks. Kazubińskiego i Sztuczki.		
	Razem:	119.113	81			

Wykaz zaległych wydatków budżetu 1925 r.

L. p.	Pozycja budżetowa	Sumy poszczególne Zł	gr	Wyjaśnienia
1	Zaległości z 1924 roku . . .	1,000	—	Kupno bryczki dla Inspektora Szkolnego
2	II. § 11 Konserwacja dróg powiatowych	1,300	—	Kupno bryczki i uprzęży na konie.
3	II. § 14 Budowa żeberka w Lubaniu	3,500	—	Dokończenie budowy.
4	III. § 16. Wydatki na leczenie zwierząt	300	—	Kupno niezbędnych narzędzi.
5	III. § 17 Stypendjum dla studenta weterynaryjnego	375	—	
6	III. § 18 Lotne kursa rolnicze .	400	—	
7	III. § 19 Kupno nawozów sztucznych	200	—	
8	IV. § 24 Szpital w Aleksandrowie-Kujawskim	5,000	—	Remont budynku szpitalnego.
9	IV. § 25 Szpital w Piotrkowie-Kujawskim	3,754	—	Remont budynku szpitalnego Zł 2,000. Kupno instrumentów chirurgiczn. „ 1,754.
10	V. § 27 Schronisko dla dzieci w Aleksandrowie - Kujawskim	545	—	Kupno maszyny do pończoch.
11	V. § 29 Subsydjum na budowę bursy w Aleksandrowie . .	9,200	—	Reszta z przyznanego subsydjum.
12	V. § 34 Subsydjum dla Czerwonego Krzyża	1,250	—	„ „ „
13	VI. § 38a Budowa szkół w Piotrkowie i Radziejowie	64,085	95	Reszta subsydjum budżetowego Zł 3,900.63. Z wymiaru 25% pod. inwestyc. od grunt. „ 60,185.32.
14	VI. § 38b Budowa szkoły w Służewie	2,284	30	Reszta z przyznanego subsydjum.
15	VI. § 38c Subsydjum dla szkoły Rzemiosł w Aleksandrowie .	4,300	—	Reszta z przyznanego subsydjum (uchwała Sejmiku z dn. 27. VI. 1925 r.).
16	VI. § 40 Na kursy dokształcające w Dywizjonie Artylerji we Włocławku	1,500	—	
17	VII. § 41b Na kursy dla sekretarzy gminnych	100	—	
18	VII. § 42 Subsydjum dla Instytutu Chemiczno - Badawczego w Warszawie	2,000	—	
19	VII. § 43 Subsydjum dla Ligi Obrony Powietrznej Państwa	5,000	—	
20	X. § 48 Sumy dyspozycyjne Wydziału Powiatowego	4,361	50	Na roboty przy urządzeniu biura Wydziału Powiatowego.
	Razem:	110,455	75	

Poz. 21.

Okólnik.

Naprawa dróg gminnych.

Dotychczas gminy mało przykładały wagi do naprawy i utrzymania w dobrym stanie dróg gminnych, jakkolwiek drogi te do czasu rozbudowy dróg bitych mają w życiu gospodarczem doniosłe znaczenie. Również nadzór wójtów nad wykonywaniem wydawanych przez władze zwierzchnie zarządzeń w zakresie gospodarki drogowej był niedostateczny: **a skutek takiej gospodarki jest ten, że drogi gminne są w wielkiem zaniedbaniu.**

Aby gospodarkę na drogach gminnych sprowadzić na właściwe tory i zmusić samorząd gminny tak **do korzystania z praw jak i do wypełniania obowiązków** jakie nakłada nań Ustawa z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzy-

maniu dróg publicznych (Dz. Ust. Nr. 6/21 r.) wydaję następujące zarządzenie:

I. Należy bezzwłocznie zwołać rady gminne względnie miejskie, które uchwalą w myśl Art. 29 przytoczonej Ustawy obowiązkowe świadczenia drogowe w robociźnie pieszej i środkach przewozyowych i wybiera Komisję drogową z czterech członków z pośród obywateli danego miasta względnie gminy.

Komisja ta z przewodniczącym Burmistrzem względnie Wójtem na czele zajmie się ułożeniem programu naprawy dróg gruntowych i będzie czuwała nad wykonaniem tegoż przez ciągłą kontrolę.

Wnioski Komisji w ramach ustaw drogowych zatwierdzone przez rady gminne stają się obowiązujące dla danej gminy.

Członkowie Komisji wykonują w swoim rejonie nadzór nad stanem dróg i nad robotami nakazanemi przez Komisję, a winnych uchylenia się od wydanych zarządzeń przedstawiają przewodniczącemu do ukarania w myśl istniejących przepisów.

Dla objazdów dróg w powierzonym sobie rejonie członek Komisji ma prawo korzystania z bezpłatnych podwód, w tym celu otrzyma z Urzędu gminnego legitymację za okazaniem której sołtys obowiązany jest dostarczyć podwody na oznaczony dzień i godzinę.

Za użycie podwody w innym celu członek Komisji będzie pociągnięty do osobistej odpowiedzialności i do zwrotu kosztów za podwodę.

Posiedzenia Komisji odbywają się przynajmniej raz w miesiącu. W obradach Komisji mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele Powiatowego Zarządu Drogowego i członkowie Sejmikowej Komisji Drogowej.

Skład Komisji Drogowej z podaniem miejsca zamieszkania poszczególnych członków i przydzielonych im rejonów należy przesłać Powiatowemu Zarządowi Drogowemu, który we wszystkich ważniejszych sprawach będzie się starał służyć radą i wskazówkami. Odpowiednie zarządzenie wydano także drogomistrzom.

Uwaga: Członków wybranych w roku ubiegłym na podstawie okólnika Nr. 308 nie należy zgłaszać.

II. Program gospodarki drogowej gminnej w ogólnych zarysach winien obejmować:

1. sporządzenie wykazu dróg, których naprawa jest konieczną,
2. ustalenie terminów rozpoczęcia i wykonania robót,
3. wyznaczenie podwód i robocizny pieszej,
4. wyznaczenie opłat w gotówce,
5. wyszukanie miejsc skąd ma być brany materjał na wzmocnienie drogi w razie potrzeby,
6. odszukanie i wyznaczenie granic zaoranych dróg,
7. ułożenie programu obsadzenia dróg drzewami.

Do 1-go: Na podstawie objazdu wszystkich dróg publicznych przez poszczególnych członków w przydzielonym im rejonie i zapoznaniu się z robotami, jakie na danej drodze mają być wykonane, Komisja wydaje odpowiednie zarządzenia zainteresowanym w naprawie.

Do 2-go: Komisja ustala terminy naprawy dróg w ogólności, przyczem należy wykorzystać wolny czas przed robotami wiosennemi, przed żniwami i po zasiewach jesiennych; w pierwszym okresie należy zwrócić przedewszystkiem uwagę na osuszenie dróg i na odprowadzenie wód wiosennych. Drugi okres wykorzystać na gruntowną naprawę a jesienią uzupełnić naprawy wykonane w lecie. Oprócz tego w każdym poszczególnym wypadku należy określić termin rozpoczęcia i ukończenia robót na danej drodze.

Do 3-go: Ponieważ robocizna szarwarkowa na dniówkę jest mało produktywna, należy wyznaczać roboty na wymiar. Grupie robotników składających się z 5 do 10 ludzi i dwóch lub 4 furmanek należy zgóry wyznaczyć co mają i jak zrobić, po skończeniu robotę odebrać i z szarwarku zwolnić. O ile roboty nie zostaną należycie wykończone, grupa ma pracować aż do ich ukończenia; w razie zaś sprzeciwu należy opornych podać Wójtowi do ukarania, a roboty dokończyć na ich koszt.

Tylko w ten sposób odzwyczają się ludzie od marnowania drogiego czasu, a roboty zostaną należycie i szybko wykonane. Do robót mają być wysyłani ludzie dorośli, a nie dzieci. Nadzór nad robotami należy do sołtysów i ustanowionych dziesiętników, którzy za należyte wykonanie robót są odpowiedzialni.

Naprawa dróg ma być wykonywana przez ogół wsi lub kilku wiosek, korzystających z danej drogi, w ściśle wyznaczonym terminie, a nie jak dotychczas praktykowano w niektórych gminach, że każdy właściciel przydrożnych gruntów naprawiał drogę kiedy mu się podobało w obrębie swoich pól.

Każda gmina naprawia drogi na swojem terytorjum.

Do 4-go: O ile zajdzie potrzeba kupna rur na przepusty lub drzewa na mostki potrzebną gotówkę na kupno i na zapłacenie rzemieślników należy ściągnąć z zainteresowanych.

Do 5-go: Drogi ciężkie gliniaste należy wzmocnić żwirem, drogi piaszczyste gliną.

Do 6-go: Ważną jest rzeczą przed przystąpieniem do naprawy drogi oznaczyć jej granice często zaorane.

Drogi gminne I klasy, zaklasyfikowane uchwałami rad gminnych w roku 1922 i utrzymywane kosztem całej gminy, mają mieć szerokość 8 metrów, drogi II klasy — 6½ metra — wszystkie inne drogi publiczne muszą mieć najmniej 3½ m. szerokości. Drogi I i II. klasy otrzymują wskazaną szerokość — o ile posiadały takową przed zaliczeniem do odpowiedniej kategorji, a zostały zwężone przez właścicieli sąsiednich gruntów.

Skoro dawne granice drogi na gruncie zostały odszukane i wytyczone; należy przystąpić do kopania rowów. Pierwszym bowiem warunkiem polepszenia drogi gruntowej jest należyte jej osuszenie rowami bocznemi, z których wodę należy odprowadzić, aby droga nie podmakała.

Ziemię z rowów należy zaraz rozplantować, tak, żeby środek drogi, był wyższy przynajmniej na 25 cm. od brzegów drogi, co ułatwi odpływ wody ze środka drogi do rowów.

Jeżeli na drodze znajdują się wyboje i miejsca niskie, gdzie się zbiera woda — to należy drogę w tych miejscach podwyższyć przez nawiezienie ziemi wydobytej z rowów i zabranej z najbliższych pagórków. O ile ziemia jest twarda należy ją najpierw wzruszyć pługiem, a później przewozić łopatami konnemi lub na wozach.

Wyrównaną drogę należy zbronować najlepiej broną talerzową, a później uwałować, co przyczyni się znakomicie do równego zajeżdżenia drogi.

Wyrównanie i bronowanie drogi wskazane jest także po większych deszczach, skoro tylko droga należycie obeschnie. Często bronowanie i wałowanie ma na celu wyrównanie głębokich kolei, w których woda deszczowa się gromadzi i wsiąkając w plant drogi rozmiękcza go.

Najlepiej do tych robót przeznaczyć stale jednego gospodarza, posiadającego parę silnych koni, któryby za zwolnienie od innych świadczeń, był obowiązany bronować i wałować drogę przez cały rok na wyznaczonym mu odcinku.

Przy kopaniu rowów należy dawać skarpy rowu pochyłe, a nie pionowe i obsiać je trawą dla wzmocnienia.

Rury betonowe należy zamawiać w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Aleksandrowie-Kujawskim przynajmniej na 14 dni.

Wymiary rur są następujące: 30, 40, 50, 70 i 90 centymetrów w świetle, a metr długie.

Do 7-go: Ustawa z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych Nr. 89 — 21 r. nakłada obowiązek sadzenia drzew wzdłuż wszystkich dróg gminnych na właścicieli przydrożnych gruntów, którzy posadzone przez nich drzewa utrzymują i użytkują.

Na drogach I. klasy należy sadzić drzewa na koronie drogi.

Na drogach II klasy za rowami na pasie przydrożnym.

Odstęp między drzewami ma być 7—10 mtr. zależnie od gatunku drzew.

Po upływie każdego okresu, wskazanego w punkcie 2-gim, należy przedkładać do Powiatowego Zarządu Drogowego szczegółowe sprawozdania z wykonanych robót.

O uchwałach rad gminnych i powołaniu do życia Komisji Drogowej należy donieść najpóźniej do 30 kwietnia rb. Zarządowi Drogowemu.

Za dobry stan dróg czynię odpowiedzialnymi PP. Burmistrzów i Wójtów.

Jako uzupełnienie końcowego ustępu części I-ej podaje się rejony przydzielone poszczególnym drogomistrzom i miejsce ich zamieszkania.

I. Drogomistrz Jan **Szulc**, Aleksandrów-Kujawski:
1. miasto Aleksandrów,
2. „ Nieszawa,
3. gmina Służewo,
4. „ Raciążek,
5. „ Lubanie.

II. Drogomistrz Fr. **Kabat**, Osięciny:
1. gmina Osięciny,
2. „ Czamanin,
3. „ Bytoń,
4. gmina Radziejów,
5. „ Piotrków,
6. „ Ruszkowo,
7. „ Boguszyce.

III. Drogomistrz Wł. **Paszkiewicz**, Straszewo:
1. gmina Straszewo,
2. „ Sędzin,
3. „ Bądkowo.

Przewodniczący Wydziału
Starosta Nieszawski: (—) Ricci.

L. dz. 2170.

Poz. 23.

Usunięcie napisów w obcych językach na drogowskazach i tablicach.

Powołując się na rozporządzenie Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych Województwa Warszawskiego polecam usunąć natychmiast wszystkie drogowskazy i tablice z napisami w języku rosyjskim lub niemieckim. Napis „Gubernja Warszawska“ zamienić na „Województwo Warszawskie“.

Zastąpić napisy obce napisami w języku polskim a odległości podać w kilometrach, słupy zaś pomalować na kolor szary.

Dla orjentacji zaznacza się, że 1 wiorsta ma 1066 metrów.

Termin usunięcia tablic naznacza się do 15 lutego, a ustawienie nowych do 1 kwietnia 1926 roku.

Przewodniczący Wydziału
Starosta Nieszawski: (—) Ricci.

L. dz. 1783.

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża w Aleksandrowie-Kujawskim
otwiera bezpł. kursy sanitarne.

Kandydatki, pragnące ukończyć wymienione kursy, obowiązuje cenzus 4-ch klas i wiek od lat 16.

Zapisy przyjmuje Przewodnicząca Zarządu Polskiego Czerwonego Krzyża p. Hankowa przy ul. Wilsona Nr. 9. od godz. 3—5 po południu do dnia 24 kwietnia 1926 roku.

Aleksandrów-Kujawski, dnia 12 kwietnia 1926 roku.
ZARZĄD.

Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża w Aleksandrowie - Kujaw
niniejszem powiadamia, że **w dniu 18 Kwietnia r. b** t. j. w niedzielę o godz. 4 po poł. **w sali Straży Ogniowej** odbędzie się

Walne zebranie

Członków Czerw. Krzyża z następującym porządkiem dziennym
1. Organizacja kursów sanitarnych,
2. Wybór delegata na Zjazd Ogólno-krajowy,
3. Sprawy „Tygodnia Czerwonego Krzyża",
4. Powiększenie Zarządu,
5. Wolne wnioski,

na które to Zebranie uprasza się o konieczne przybycie wszystkich członków Czerwonego Krzyża.

Aleksandrów - Kujawski, dnia 12 kwietnia 1926 roku.
ZARZĄD.

Za redakcję i dział urzędowy odpowiedzialny: Sekretarz Sejmiku Zdzisław Zydowo Aleksandrów-Kuj.
Drukiem i nakładem Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu.